

28 apr 2015 -16:54

Naar een volledig automatische toekenning van sociale rechten aan personen met een beperking

Iemand die erkend is als persoon met een beperking, kan op basis hiervan allerlei sociale en fiscale maatregelen aanvragen bij andere overheidsinstanties, korting krijgen bij vb. toeristische attracties, van een voordelig tarief genieten bij de energieleveranciers, enz.

In veel gevallen moet de burger nog een papieren attest voorleggen aan die instanties of bedrijven om te bewijzen dat hij of zij een erkenning heeft van de handicap of een tegemoetkoming ontvangt.

Om de administratieve rompslomp voor de burger tot een minimum te beperken, zet de federale overheid meer en meer in op elektronische gegevensuitwisselingen met de betrokken instanties en bedrijven. Enkele voorbeelden van maatregelen die op die manier reeds automatisch worden toegekend:

- De vermindering van de kosten voor medische uitgaven ('verhoogde verzekeringstegemoetkoming') voor zij die een tegemoetkoming aan personen met een handicap ontvangen.
- Het forfait voor chronisch zieken voor personen die omwille van hun handicap moeilijkheden hebben met dagelijkse activiteiten, zoals zich wassen, de woning onderhouden, eten klaarmaken, ...
- Het gratis abonnement De Lijn voor zij die een tegemoetkoming aan personen met een handicap ontvangen.
- De vermindering van de onroerende voorheffing in Vlaanderen voor sommige mensen met een beperking die (mede-)eigenaar zijn van een woning.
- De vrijstelling van verkeersbelasting in Vlaanderen voor sommige mensen met een beperking.
- De vrijstelling van de bijdrage voor de waterverontreiniging in Vlaanderen voor zij die een tegemoetkoming aan personen met een handicap ontvangen.
- Het sociaal gas- en elektriciteitstarief voor zij die een tegemoetkoming aan personen met een handicap ontvangen.

Deze automatisering heeft ook als gevolg dat er meer personen met een handicap van bepaalde maatregelen kunnen genieten. Ze hoeven zelf niet meer uit te zoeken voor welke maatregelen ze allemaal in aanmerking komen en zelf stappen te ondernemen om deze aan te vragen. De impact in de praktijk is enorm. Een concreet voorbeeld: terwijl de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) in 2009 aangaf dat er 256.000 personen van het sociaal tarief gas en elektriciteit genoten, waren dat er in 2012 (na de automatisering van dit recht) ongeveer 350.000!

Staatssecretaris voor Personen met een beperking, Elke Sleurs, wil de automatisering op korte termijn fors uitbreiden:

"De elektronische gegevensuitwisselingen betekenen voor iedereen een win-win situatie. Voor de burger, omdat we de administratieve rompslomp sterk verminderen en ervoor zorgen dat iedereen automatisch de maatregelen krijgt waar hij of zij recht op heeft. Voor de instanties die de authentieke bron zijn van de gegevens, omdat ze niet meer worden gecontacteerd om allerlei bewijzen en attesten op te leveren. Voor de instanties die de gegevens nodig hebben, omdat digitale gegevens sneller en gemakkelijker kunnen verwerkt worden dan papieren dragers."

De volgende concrete initiatieven zitten al in de pijplijn:

- Vanaf dit jaar wordt de belastingkorting automatisch toegekend voor personen:
 - die voor ten minste 66% als “ongeschikt” zijn erkend (door de FOD Sociale Zekerheid, of als gevolg van een arbeidsongeval of beroepsziekte, of als mijnwerker);
 - die omwille van hun handicap grote moeilijkheden hebben om dagdagelijkse activiteiten uit te voeren (dus die van de FOD Sociale Zekerheid minstens 9 punten op “vermindering zelfredzaamheid” hebben gekregen);
 - die omwille van hun handicap slechts één derde of minder kunnen verdienen dan een persoon zonder beperking;
 - die een invaliditeitsuitkering hebben van het ziekenfonds.
- Met de stad Antwerpen zijn gesprekken lopende om bij wijze van pilootproject automatisch de belastingkorting in de bedrijfsvoorheffing te verrekenen voor de werknemers die een persoon met een beperking in hun gezin hebben. Dit zal vanaf 2016 ook kunnen worden toegepast op de bedrijfsvoorheffing op sociale zekerheidsprestaties, zoals de pensioenen. De betrokken personen krijgen hierdoor altijd meteen de korting en hoeven niet te wachten op de afrekening van de belastingen.
- Ook voor mensen met een beperking die geen (mede-)eigenaar van een woning zijn, zouden de Gewesten automatisch het recht op vermindering van de onroerende voorheffing kunnen toepassen.
- Gemeenten en provincies die een vrijstelling of korting van de gemeentebelasting of een premie geven aan personen met een beperking, zouden op termijn die maatregelen automatisch kunnen toepassen. Dit zal mogelijk zijn vanaf het najaar 2016.
- het moet allicht mogelijk zijn om ook voor het sociaal telefoon- en internettarief automatische rechten te creëren;
- de regeling van het sociaal gas- en elektriciteitstarief moet nog verbeterd worden, omdat in bepaalde gevallen er nog steeds een papieren attest nodig is (als vb. de gegevensuitwisseling is mislukt).

De elektronische uitwisselingen worden technisch ondersteund door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, steeds met de grootste zorg voor de privacy van de gegevens van de burger.

Meer info

Barbara de Clippel | woordvoerder FOD Sociale Zekerheid
0473 13 13 29 | press@minsoc.fed.be

Jeroen Lemaitre | woordvoerder Elke Sleurs

0486 51 86 55 | jeroen.lemaitre@elkesleurs.fed.be

Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid
Administratief Centrum Kruidtuin - Finance Tower
Kruidtuinlaan 50/100
1000 Brussel
België
+32 2 528 60 11
<http://www.socialsecurity.fgov.be>

Evelien De Vos
+32 473 13 13 29
press@minsoc.fed.be